

U N I W E R S Y T E T Z I E L O N O G Ó R S K I

STUDIA ZACHODNIE

16

Zielona Góra 2014

STUDIA ZACHODNIE

16

RADA PROGRAMOWA

Christoph Augustynowicz (Wiedeń), Dariusz Dolański (Zielona Góra),
Jörg Jansen (Berlin), Joachim Kuroпка (Vechta), Czesław Osekowski (Zielona Góra),
Andrzej Sakson (Poznań), Wojciech Strzyżewski (Zielona Góra),
Hieronim Szczegółka (Zielona Góra), Edward Włodarczyk (Szczecin),
Kazimierz Wóycicki (Warszawa)

KOMITET REDAKCYJNY

Robert Skobelski (przewodniczący), Joanna Karczewska (redaktor),
Tomasz Jaworski (redaktor), Tomasz Nodzyński (redaktor),
Stefan Dudra (redaktor), Radosław Domke (sekretarz)

RECENZENCI

- Dariusz Dąbrowski (Bydgoszcz)
- Janusz Faryś (Szczecin)
- Radosław Gaziński (Szczecin)
- Stanisław Jankowiak (Poznań)
- Wanda Jarząbek (Warszawa)
- Dariusz Karczewski (Bydgoszcz)
- Janusz Karwat (Poznań)
- Robert Klementowski (Wrocław)
- Teresa Kulak (Wrocław)
- Robert Łoś (Łódź)
- Przemysław Matusik (Poznań)
- Czesław Osekowski (Zielona Góra)
- Anna Pobóg-Lenartowicz (Opole)
- Dariusz Rymar (Gorzów Wlkp.)
- Grzegorz Strauchold (Wrocław)
- Wojciech Strzyżewski (Zielona Góra)
- Włodzimierz Suleja (Wrocław)
- Adam Szweda (Toruń)
- Małgorzata Świder (Opole)
- Gabriela Wąs (Wrocław)
- Michał Zwierzykowski (Poznań)
- Rościsław Żerelik (Wrocław)

Na stronie internetowej rocznika znajdują się zasady recenzowania i przyjmowania do druku oraz instrukcja wydawnicza dla Autorów.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego
65-762 Zielona Góra, al. Wojska Polskiego 69
e-mail: w3studiaih@ih.uz.zgora.pl

www.ih.uz.zgora.pl/badania/st_zachodnie_pl.html

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI

STUDIA ZACHODNIE

16

REDAKCJA NAUKOWA

Robert Skobelski

Zielona Góra 2014

RADA WYDAWNICZA

Andrzej Pieczyński (*przewodniczący*), Beata Gabryś, Anna Walicka,
Rafał Ciesielski, Zdzisław Wołk, Krzysztof Witkowski, Bohdan Halczak,
Van Cao Long, Michał Drab, Marian Adamski, Marian Nowak,
Ryszard Błażyński (*sekretarz*)

REDAKCJA

Agnieszka Gruszka

KOREKTA

Beata Szczeszek

REDAKCJA TECHNICZNA I SKŁAD

Anna Strzyżewska

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Justyna Gil

© Copyright by Uniwersytet Zielonogórski
Zielona Góra 2014

Wersja drukowana czasopisma ma charakter pierwotny.
Na jej podstawie powstaje wersja cyfrowa w ZBC

ISBN 978-83-7842-163-4
ISSN 1428-0663

OFICyna WYDAWNICZA UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
65-246 Zielona Góra, ul. Podgórna 50, tel./faks (68) 328 78 64
www.ow.uz.zgora.pl, e-mail: sekretariat@ow.uz.zgora.pl

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Krzysztof Benyskiewicz , „Testament” Macieja Byldy z Nowego Kramaska. Uzupełnienie do „Księgi ławniczej Nowego Kramaska”	11
Wiktor Krajniak , <i>Potamokracja lubuska na tle dziejów pogranicza polsko-niemieckiego do XVIII wieku</i>	23
Dariusz Łukasiewicz , <i>Kobieta w Królestwie Prus 1806-1871</i>	35
Olgierd Kiec , <i>Piła (Schneidemühl) czy Frankfurt nad Odrą? Spór o nową stolicę niemieckiej Marchii Wschodniej (Ostmark) w latach 1919-1939</i>	59
Bohdan Halczak , Michał Śmigiel , <i>Obraz Wojska Polskiego i podziemia poakowskiego w latach 1945-1946 w świetle raportów czechosłowackiego wywiadu</i>	91
Michał Trojanowski , <i>Udział 2. Oddziału WOP w akcji propagandowej podczas referendum ludowego (w świetle akt Wojsk Ochrony Pogranicza)</i>	107
Daniel Koteluk , <i>„Orędownicy kolektywizacji” na podstawie księgozbioru biblioteki w osadzie wiejskiej Czerwieńsk w powiecie zielonogórskim w latach 1949-1956</i>	117
Przemysław Bartkowiak , <i>Działania aparatu bezpieczeństwa wobec Łucjana Jan-kowskiego (1901-1958) – harcerza i społecznika z Grodziska Wielkopolskiego</i>	131
Sylwester Woźniak , <i>Ojcowie bazylianie i ich posługa w Starym Kurowie jako przykład pracy greckokatolickich duchownych w obrządku łacińskim</i>	143
Ryszard Michalak , <i>„Na drugim planie”. Nierzymkokatolickie Kościoły i związki wyznaniowe na obrzeżach głównego nurtu polityki wyznaniowej PRL</i>	153
Marika Sobczak , <i>Pamięć jako medium przeszłości – kształtowanie tożsamości w pamiętnikach łemkowskich</i>	177
Edward Jakubowski , Fatima Nowak-Małolepsza , <i>Istota współpracy euroregionalnej na przykładzie województwa lubuskiego</i>	187

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Irena Sochacka , Piotr Partyka , <i>Przywileje żarskich cechów tkaczy płótna Inianego oraz sukienników nadane przez Baltazara Erdmanna oraz Erdmanna II z dynastii Promnitzów</i>	203
Joanna Karczewska , <i>Przywilej księżnej Katarzyny i jej synów dla Kozuchowa z 1419 roku</i>	223
Eligiusz Podolan , <i>Uwagi o roli rajców miejskich w zachowaniu dóbr kultury w Kozuchowie</i>	229

Krzysztof Kostka , <i>Cmentarz wojenny Armii Radzieckiej w Nowogrodźcu w powiecie bolesławieckim</i>	237
Daniel Koteluk , <i>Rok 1956 w osadzie wiejskiej Czerwieńsk w powiecie zielonogórskim</i>	249

RECENZJE I OMÓWIENIA

Marceli Tureczek, <i>Zabytki w krajobrazie kulturowym Międzyrzecza i okolic</i> , Międzyrzecz 2012, ss. 253 + aneks (Tomasz Nodzyński)	259
Romuald M. Łuczyński, <i>Losy rezydencji dolnośląskich w latach 1945-1991</i> , Wrocław 2010, ss. 624 (Maciej Siwicki)	261
Paweł Skubisz, <i>Wojska Pograniczne ZSRS na odcinku z Polską w świetle materiałów wywiadu II Rzeczypospolitej (1921-1939). Struktura i dyslokacja – działalność wywiadowcza – regulamin służby</i> , Szczecin 2010, ss. 166 (Michał Trojanowski)	265
Robert Skobelski, Ireneusz Wojewódzki, <i>Z prądem i pod prąd. Historia zielonogórskiej elektrociepłowni</i> , Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2011, ss. 472 (Radosław Domke)	268

SPRAWOZDANIA

Konferencja „Trudna historia i jej wymiar europejski w edukacji” (<i>Difficult History and its European Dimension in Education</i>) (Danuta Nowak)	275
Obraz Żydów ze Środkowego Nadodrza. Konferencja naukowa „Żydzi w dziejach pogranicza polsko-niemieckiego” (Danuta Nowak)	281

CONTENTS

ARTICLES

- Krzysztof Benyskiewicz**, *“Testament” by Maciej Bylda of Nowe Kramsko. Supplement to the Liber Actorum Civilium [Lay Jury Book] of Nowe Kramsko* 11
- Wiktor Krajniak**, *Potamocracy of lubuskie voivodship on the background of the history of the German-Polish border to the 18th century* 23
- Dariusz Łukasiewicz**, *A woman in The Kingdom of Prussia from 1806 to 1871* 35
- Olgierd Kiec**, *Piła (Schneidemühl) or Frankfurt/Oder? The controversy about the new capital of the German Ostmark 1919-1939* 59
- Bohdan Halczak, Michal Šmigel**, *Picture of the Polish Army and anti-communist resistance in Poland in years 1945-1946 in light of the Czechoslovak intelligence reports* 91
- Michał Trojanowski**, *The activity of the Wojska Ochrony Pogranicza in the action of propaganda during the referendum in 1946 (in the documents of Wojska Ochrony Pogranicza in archives)*. 107
- Daniel Koteluk**, *Advocates of collective farming based on the book collection in the rural settlement’s library in Czerwieńsk, Zielona Góra District between 1949-1956*. 117
- Przemysław Bartkowiak**, *The actions of the security apparatus on Łucjan Jankowski (1901-1958) – a scout and social activist from Grodzisk Wielkopolski* 131
- Sylwester Woźniak**, *Basilian Fathers and their service in Stary Kurów as an example of work of Greek Catholic cleric in Latin rite* 143
- Ryszard Michalak**, *“In the Background”. Non-Roman-Catholic Churches and Religious Associations on the Outskirts of the Mainstream Religious Policy of the PRP* 153
- Marika Sobczak**, *The memory as a type of medium of the past – creation the identity in Lemkos diarys*. 177
- Edward Jakubowski, Fatima Nowak-Małolepsza**, *The essence of euroregional co-operation as an example Lubuskie Provence* 187

SOURCE MATERIALS

- Irena Sochacka, Piotr Partyka**, *Privileges of Sorau guilds of flax linen weavers and clothiers bestowed by Baltazar Erdmann and Erdmann II from the Promnitz dynasty*. 203
- Joanna Karczewska**, *The privilege of duchess Catherina and her sons for Kożuchów from 1419*. 223
- Eligiusz Podolan**, *Notes on the role of city councilors in the preservation of cultural property in Kożuchów*. 229

Krzysztof Kostka , <i>The Soviet Army War Cemetery in Nowogrodziec</i>	237
Daniel Koteluk , <i>The year 1956 in the rural settlement of Czerwieńsk, Zielona Góra District</i>	249

REVIEWS

Marceli Tureczek, <i>Zabytki w krajobrazie kulturowym Międzyrzecza i okolic</i> , <i>Międzyrzecz</i> 2012, ss. 253 + aneks (Tomasz Nodzyński)	259
Romuald M. Łuczyński, <i>Losy rezydencji dolnośląskich w latach 1945-1991</i> , Wrocław 2010, ss. 624 (Maciej Siwicki)	261
Paweł Skubisz, <i>Wojska Pograniczne ZSRS na odcinku z Polską w świetle materiałów wywiadu II Rzeczypospolitej (1921-1939). Struktura i dyslokacja – działalność wywiadowcza – regulamin służby</i> , Szczecin 2010, ss. 166 (Michał Trojanowski)	265
Robert Skobelski, Ireneusz Wojewódzki, <i>Z prądem i pod prąd. Historia zielonogórskiej elektrociepłowni</i> , Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2011, ss. 472 (Radosław Domke)	268

REPORTS

Konferencja „Trudna historia i jej wymiar europejski w edukacji” (<i>Difficult History and its European Dimension in Education</i>) (Danuta Nowak)	275
Obraz Żydów ze Środkowego Nadodrza. Konferencja naukowa „Żydzi w dziejach pogranicza polsko-niemieckiego” (Danuta Nowak)	281